

31998R2799

24.12.1998

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 349/1

UREDBA SVETA (ES) št. 2799/98
z dne 15. decembra 1998
o vzpostavitvi kmetijsko-monetarne ureditve za evro

SVET EVROPSKE UNIJE JE

— Uredbe Sveta (ES) št. 724/97 z dne 22. aprila 1997 o ukrepih in nadomestilu v zvezi z občutnimi revalorizacijami, ki vplivajo na prihodke kmetij^(?),

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti členov 42 in 43 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije⁽¹⁾,

v bistvu zajeta v sistemu posebnih kmetijskih menjalnih tečajev, ki se razlikujejo od dejanskih menjalnih tečajev valut; ker je takšen sistem nezdružljiv z uvedbo evra; ker bi bilo zato treba uvesti kmetijsko-monetarno ureditev, prilagojeno novemu položaju, in razveljaviti uredbe, ki določajo prejšnjo kmetijsko-monetarno ureditev;

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora⁽³⁾,

ob upoštevanju mnenja Monetarnega odbora⁽⁴⁾,

(1) ker Uredba Sveta (ES) št. 974/98 z dne 3. maja 1998 o uvedbi evra⁽⁵⁾ določa, da je od 1. januarja 1999 valuta držav članic, ki sodelujejo v gospodarski in monetarni uniji, evro; ker je kmetijsko-monetarna ureditev, predvidena na podlagi:

(2) ker je v sedanjem monetarnem položaju, v katerem so razlike med menjalnimi tečaji in kmetijskimi menjalnimi tečaji zmerne, mogoče uvesti preprostejši kmetijsko-monetarni sistem, bližji dejanskemu monetarnemu položaju; ker se kot posledica tega menjava cen in zneskov, določenih v evrih, v nacionalno valuto nečlanic EMU lahko izvede z menjalnim tečajem evra v teh valutah v pravnih instrumentih, ki veljajo za skupno kmetijsko politiko; ker takšna določba še dodatno znatno poenostavlja upravljanje skupne kmetijske politike;

— Uredbe Sveta (EGS) št. 3813/92 z dne 28. decembra 1992 o obračunski enoti in menjalnih tečajih, ki jih je treba uporabljati za skupno kmetijsko politiko⁽⁶⁾,

— Uredbe Sveta (ES) št. 1527/95 z dne 29. junija 1995 o nadomestilu za znižanje kmetijskih menjalnih tečajev nekaterih nacionalnih valut⁽⁷⁾,

— Uredbe Sveta (ES) št. 2990/95 z dne 18. decembra 1995 o nadomestilu za občutno znižanje kmetijskih menjalnih tečajev pred 1. januarjem 1997⁽⁸⁾,

(3) ker se menjalni tečaj evra do nacionalne valute lahko spreminja v času izvajanja operacije; ker je treba določiti tečaj, ki se uporablja za zadevne zneske; ker je treba na splošno upoštevati datum, s katerim se doseže ekonomski cilj operacije; ker bi bilo treba uporabljati menjalni tečaj tistega dne, ko nastopi ta datum; ker bi bilo lahko treba opredeliti ta datum uveljavitve ali pa opustiti njegovo uporabo, upoštevajoč nekatera merila in zlasti hitrost, s katero se sporočajo spremembe tečaja;

⁽¹⁾ UL C 224, 17.7.1998, str. 15.

⁽²⁾ UL C 328, 26.10.1998.

⁽³⁾ Mnenje je bilo predloženo dne 9. septembra 1998 (še ni bilo objavljeno v Uradnem listu).

⁽⁴⁾ Mnenje je bilo predloženo dne 30. septembra 1998 (še ni bilo objavljeno v Uradnem listu).

⁽⁵⁾ UL L 139, 11.5.1998, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 387, 31.12.1992, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 150/95 (UL L 22, 31.1.1995, str. 1).

⁽⁷⁾ UL L 148, 30.6.1995, str. 1.

⁽⁸⁾ UL L 312, 23.12.1995, str. 7. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1451/96 (UL L 187, 26.7.1996, str. 1).

⁽⁹⁾ UL L 108, 25.4.1997, str. 9. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 942/98 (UL L 132, 6.5.1998, str. 1).

- (4) ker se pri večjih revalorizacijah valut z možnimi učinki na druge cene in zneske, kakor je neposredna pomoč, prihodki kmetij pod nekaterimi pogoji lahko znižajo; ker je kot posledico tega upravičeno predvideti možnost začasno, degresivno pomoč, ki nadomesti učinke revalorizacij, in spremljati razvoj kmetijskih cen na način, ki je združljiv s pravili splošnega gospodarstva;
- (5) ker so potrebna posebna pravila, prilagojena vrsti pomoči, za nadomestitev učinkov večjih revalorizacij valut na ravni nekaterih neposrednih pomoči v nacionalni valuti;
- (6) ker morajo ureditve za financiranje kompenzacijske pomoči predvideti finančni prispevek Evropske unije in države članice;
- (7) ker se mora kmetijski sektor, pa tudi drugi gospodarski sektorji, dolgoročno prilagoditi monetarni resničnosti; ker je treba kot posledico tega določiti presečni dan za režime nadomestil; ker je določitev tega presečnega dne del proračunske discipline;
- (8) ker je zato pametno določiti posebna pravila za ravnanje z izjemnimi razmerami, bodisi znotraj Evropske unije bodisi na svetovnem trgu, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje, da se zagotovi učinkovito delovanje ureditve, uvedene v sklopu skupne kmetijske politike;
- (9) ker mora država članica, ki ne sodeluje v gospodarski in monetarni uniji, imeti možnost izvajanja plačila v evrih namesto v nacionalni valuti za odhodke, ki so posledica pravnih instrumentov iz naslova skupne kmetijske politike; ker je treba zagotoviti, da ta možnost ne vodi do neupravičene prednosti za plačnike ali prejemnike plačila;
- (10) ker je treba predvideti možnost začasnih ukrepov, da bi olajšali uvedbo nove kmetijsko-monetarne ureditve,

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

V tej uredbi:

- (a) so „pravni instrumenti, ki veljajo za skupno kmetijsko politiko“:
- pravni instrumenti, ki temeljijo neposredno ali posredno na členu 43 Pogodbe, razen skupne carinske tarife in drugih pravnih instrumentov carinske zakonodaje, ki se uporabljajo za kmetijske in industrijske proizvode,
 - pravni instrumenti, ki se uporabljajo za blago, predelano iz kmetijskih proizvodov, in za katere veljajo posebni trgovinski režimi;
- (b) so „države članice EMU“: države članice, ki so sprejele enotno valuto v skladu s Pogodbo;
- (c) so „nečlanice EMU“: države članice, ki niso sprejele enotne valute;
- (d) so „nacionalne valute“: nacionalne valute držav nečlanic EMU in tretjih držav;
- (e) je „menjalni tečaj“: tržni menjalni tečaj valute med evrom in nacionalno valuto;
- (f) je „občutna revalorizacija“: stanje, pri katerem je letno povprečje menjalnega tečaja pod pragom, določenim kot najnižje povprečno letno menjalno razmerje, uporabljeno v poprejšnjih treh letih, in menjalnim tečajem z dne 1. januarja 1999;
- (g) je „občutni del revalorizacije“: odstotek, za katerega letno povprečje zaostaja za pragom, navedenim v točki (f).

Člen 2

1. Cene in zneski, določeni v pravnih instrumentih, ki veljajo za skupno kmetijsko politiko, so izraženi v evrih.
2. Države članice EMU jih odobrijo ali zbirajo v evrih. V drugih državah članicah jih preračunajo v svojo nacionalno valuto z menjalnim tečajem in jih ne glede na člen 8 odobrijo ali zbirajo v nacionalni valuti.
3. Za zneske v zvezi z uvozom in za izvozne davke, določene v evrih s pravnim instrumentom v zvezi s skupno kmetijsko politiko, ki veljajo za države članice v nacionalni valuti, velja menjalno razmerje, izrecno enako tečaju, ki se uporablja v skladu s členom 18(1) Uredbe (EGS) št. 2913/92⁽¹⁾.

⁽¹⁾ UL L 302, 19.10.1992, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 82/97 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 17, 21.1.1997, str. 1).

Člen 3

1. Datum uveljavitve za menjalni tečaj je:

- dokončanje carinskih uvoznih ali izvoznih formalnosti za zneske, zbrane ali odobrene v trgovini s tretjimi državami,
- v vseh drugih primerih datum, s katerim se doseže ekonomski cilj operacije.

2. Če je treba datum uveljavitve iz odstavka 1 določiti ali če ga ni možno upoštevati zaradi posebnih razlogov v zvezi s tržno ureditvijo ali zadevnim zneskom, se datum uveljavitve določi v skladu s postopkom, določenim v členu 9, upoštevajoč naslednja merila:

- (a) dejanska uporabnost sprememb menjalnega tečaja v najkrajšem možnem času;
- (b) podobnost datumov uveljavitve za podobne operacije, izvedene v okviru drugih tržnih ureditev;
- (c) skladnost datumov uveljavitve za različne cene in zneske v zvezi z enotno tržno ureditvijo;
- (d) uporabnost in učinkovitost kontrol uporabe ustreznih menjalnih tečajev.

Člen 4

1. Za cene in zneske, ki niso navedeni v členu 5, lahko zadevna država članica odobri kompenzacijsko pomoč kmetom, če nastopi občutna revalorizacija. Plačila izvede v treh sledečih si tranšah, pri čemer vsaka traja dvanajst mesecev, z začetkom v marcu, ki sledi mesecu občutne revalorizacije.

Ta kompenzacijska plačila ne smejo imeti oblike pomoči, vezane na proizvodnjo, razen kadar je to proizvodnja v določenem, poprejšnjem obdobju. Ne smejo dajati prednosti kakršnim koli posebnim vrstam proizvodnje ali biti odvisna od proizvodnje, ki sledi temu obdobju.

2. Maksimalni znesek prve tranše kompenzacijske pomoči se za celotno zadevno državo članico določi v skladu s členom 9, pri čemer se pomnoži upoštevani del zadevne revalorizacije s pavšalno izgubo dohodka, določeno v skladu s točkami od 1 do 3 Priloge.

3. Kjer je to primerno, se maksimalni znesek prve tranše zniža ali črta, upoštevajoč tržne razmere med letom do trenutka občutne revalorizacije.

4. Pomoč pa se ne odobri za delni znesek, ki po obračunu v skladu z odstavkom 2 ne presega 2,6 % občutne revalorizacije.

5. Izplačani zneski druge in tretje tranše se znižajo nasproti ravni poprejšnje tranše za najmanj tretjino izplačanega zneska prve tranše.

Izplačani zneski druge in tretje tranše se znižajo ali črtajo glede na vpliv razvoja menjalnih tečajev na kmetijske prihodke, zabeležene do začetka meseca pred prvim mesecem ustrezne tranše, in upoštevajoč tržne razmere v tem časovnem obdobju.

6. Tržne razmere se upoštevajo v skladu z odstavkom 3 in drugim pododstavkom odstavka 5 v skladu z naslednjimi merili:

Znesek ene tranše ali več v enem sektorju ali več se lahko zniža, če se ugotovi:

- (a) da je bila med letom, v katerem je nastopila občutna revalorizacija, ali v času med začetkom poprejšnje tranše in začetkom meseca pred prvim mesecem zadevne tranše tržna cena za zadevno državo članico v povprečju enaka ali višja kakor povprečne tržne cene v državah članicah, katerih valute niso bile občutno revalorizirane v istem časovnem obdobju. Tržne cene se primerjajo z uporabo indeksa z osnovo 100 za tržne cene v nacionalni valuti ali v evrih,

ali

- (b) da na podlagi razmerja med datumi uveljavitve v zadevnem sektorju in datumom občutne revalorizacije ni upravičeno sklepati, da je revalorizacija učinkovala vse zadevno časovno obdobje.

Če se uporablja točka (b), se zmanjšanje najmanj ene tretjine iz člena 4(5) obračuna na podlagi zneska prve tranše, ki bi bil odobren, če se točka (b) ne bi uporabljala.

Ta merila se glede na izkušnje lahko spremenijo v skladu s postopkom iz člena 9.

Člen 5

1. Če je veljavni menjalni tečaj na dan datuma uveljavitve za:

- pavšalno pomoč, obračunano na hektar ali na glavo velikih živali,

ali

- kompenzacijsko premijo na ovco ali kozo,

ali

- zneske strukturne ali ekološke narave

nižji kakor poprej veljavni menjalni tečaj, lahko zadevna država članica izvaja kompenzacijska plačila kmetom v treh sledečih si tranšah, od katerih vsaka traja dvanajst mesecev, z začetkom na dan datuma uveljavitve.

Kompenzacijska pomoč se mora odobriti v obliki dodatka k pomoči, premijam in zneskom, določenim v prvem pododstavku.

2. Maksimalni znesek prve tranše kompenzacijske pomoči se določi za celotno zadevno državo članico v skladu s postopkom iz člena 9 in točko 4 Priloge. Vendar pa lahko zadevna država članica opusti kompenzacijsko pomoč, če ta znesek ustreza znižanju manj kakor 0,5 %.

3. Izplačani zneski druge in tretje tranše se znižajo nasproti poprejšnji tranši za najmanj tretjino izplačanega zneska prve tranše.

4. Če je treba, se zneski, navedeni v odstavku 3, znižajo ali črtajo, glede na vpliv razvoja menjalnih tečajev, evidentiranih na prvi dan druge in tretje tranše, na prihodke.

5. Ta člen se ne uporablja za zneske, za katere se je v štiriindvajsetih mesecih pred uveljavitvijo novega tečaja uporabljal tečaj, nižji od novega.

Člen 6

1. Prispevek Skupnosti k financiranju znaša:

- 50 % zneskov, ki so dejansko plačani za kompenzacijsko pomoč iz člena 4,
- 50 % zneskov, ki se lahko odobrijo za kompenzacijsko pomoč v skladu s členom 5. Vendar pa država članica lahko umakne nacionalno udeležbo pri financiranju pomoči.

2. Za financiranje skupne kmetijske politike ta prispevek velja za del intervencij, namenjenih stabiliziranju kmetijskih trgov.

Člen 7

1. Če bi utegnila biti uporaba pravnih instrumentov v zvezi s skupno kmetijsko politiko ogrožena zaradi izjemnih monetarnih postopkov v zvezi z nacionalno valuto, Komisija odloči o primernih zaščitnih ukrepih, ki po potrebi lahko odstopajo od obstoječih pravnih instrumentov v zvezi s skupno kmetijsko politiko.

Svet in države članice je treba nemudoma obvestiti o ukrepih iz prvega pododstavka.

Vsaka država članica lahko sklep Komisije predloži Svetu v treh delovnih dneh po dnevu, ko je prejela uradno obvestilo o zaščitnem ukrepu.

Svet lahko s kvalificirano večino sprejme drugačen sklep v enem mesecu od uradnega obvestila o zadevnih ukrepih.

2. Če bi utegnili izjemni monetarni postopki v zvezi z nacionalno valuto ogroziti uporabo pravnih instrumentov, ki veljajo za skupno kmetijsko politiko, lahko Komisija v okviru

svojih pooblastil, s katerimi razpolaga v skladu s temi instrumenti, v vsakem posameznem primeru sprejme ukrepe, ki odstopajo od te uredbe, predvsem pa v naslednjih primerih:

- če država uporablja nenormalne menjalne postopke, kakor več menjalnih tečajev, ali izvaja barter pogodbe,
- če valuta države ne kotira na uradnem deviznem trgu ali če bi trend te valute lahko povzročil izkrivljanje v trgovini.

Člen 8

1. Če se nečlanica EMU odloči plačati izdatke, ki so posledica pravnih instrumentov in veljajo za skupno kmetijsko politiko, v evrih namesto v svoji nacionalni valuti, država članica ukrepa tako, da uporaba evra ne zagotavlja sistematične prednosti v primerjavi z uporabo nacionalne valute.

2. Država članica pošlje Komisiji uradno obvestilo o načrtovanih ukrepih pred njihovo uveljavitvijo. Ukrepi ne smejo začeti veljati, dokler Komisija ne dá svojega soglasja.

Člen 9

Podrobna pravila za uporabo te uredbe se sprejmejo v skladu s postopkom, določenim v:

- (a) členu 23 Uredbe Sveta (EGS) št. 1766/92 z dne 30. junija 1992 o skupni ureditvi trga za žita ⁽¹⁾;
- ali
- (b) ustreznih členih drugih uredb o skupnih ureditvah trgov kmetijskih in ribiških proizvodov;
- ali
- (c) ustreznih členih drugih predpisov Skupnosti, s katerimi je bil uveden podoben postopek.

Člen 10

1. Če so potrebni prehodni ukrepi za lažjo začetno uporabo te uredbe, Komisija te ukrepe sprejme v skladu s postopkom iz člena 9, veljavni pa ostanejo za čas, ki je nujno potreben za olajšanje uvedbe nove ureditve.

2. Uredbe (EGS) št. 3813/92, (ES) št. 1527/95, (ES) št. 2990/95 in (ES) št. 724/97 se razveljavijo.

3. Za sklicevanje na kmetijski menjalni tečaj v pravnih instrumentih, ki veljajo za skupno kmetijsko politiko, se razume, da od 1. januarja 1999 velja za menjalni tečaj, ki ga je nepreklicno določil Svet v skladu s členom 109l(4) Pogodbe za nacionalne denarne enote, in za tečaj iz člena 2(2), in če je to primerno, člena 2(3) te uredbe za nacionalne valute.

⁽¹⁾ UL L 181, 1.7.1992, str. 21. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 923/96 (UL L 126, 24.5.1996, str. 37).

Za sklicevanje na reprezentativni tržni tečaj ekuja v pravnih instrumentih, ki veljajo za skupno kmetijsko politiko, se razume, da od 1. januarja 1999 velja za menjalni tečaj evra.

Sklicevanje na kompenzacijsko pomoč, predvideno v Uredbi (EGS) št. 3813/92 in Uredbi (ES) št. 724/97, se razume kot sklicevanje na člene 4, 5 in 6 te uredbe.

Sklicevanje na datume uveljavitve iz člena 6 Uredbe (EGS) št. 3813/92 se razume kot sklicevanje na člen 3 te uredbe.

Člen 11

Ta uredba začne veljati sedmi dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Uporablja se od 1. januarja 1999.

Členi 4, 5 in 6 se uporabljajo le za občutne revalorizacije pred 1. januarjem 2002.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. decembra 1998

Za Svet
Predsednik
W. MOLTERER

PRILOGA

1. Pavšalna izguba dohodka iz člena 4(2) Uredbe je enaka:

(a) vsoti 1 %:

- končne kmetijske proizvodnje žit, vključno z rižem, sladkorne pese, mleka in mlečnih izdelkov ter govejega in telečjega mesa, in
- vrednosti količine proizvodov, dobavljenih v okviru pogodbe, ki po predpisih Skupnosti proizvajalcem nalaga najnižjo ceno za proizvode, ki niso navedeni v prvi alineji, in
- pomoči ali premij, plačanih kmetom, razen tistih iz člena 5 Uredbe;

(b) po odbitku:

- 0,5 % vrednosti vmesne porabe v obliki krme za živali, in
- vpliva zmanjšanja bruto dodane vrednosti tržnim cenam na davke, ki je posledica operacij v zvezi s točko (a) in poprejšnjo alineo, in
- odbitka v višini 1 % predvidenih odhodkov EKUJS za:
 - celotni znesek pavšalne pomoči na hektar,
 - polovični znesek strukturne ali okoljske pomoči, in
- 130 % premij za ovčje in kozje meso.

2. Zneski iz druge in tretje alineje točke 1(a) se ne upoštevajo, če je njihova vsota manjša od 0,01 % končne kmetijske proizvodnje ustrezne države članice v zadevnem sektorju proizvodnje.

V tej uredbi proizvodni sektorji ustrezajo statističnim agregatom, opredeljenim v gospodarskih poročilih za kmetijstvo, ki jih sestavi Eurostat, ali skupinam spodaj navedenih agregatov:

1. Žita in riž
2. Sladkorna pesa
3. Mleko in mlečni izdelki
4. Goveje meso/telečje meso
5. Oljnice in oljčno olje
6. Sveže sadje in zelenjava
7. Krompir
8. Vino in mošt
9. Rože in sadike
10. Svinjsko meso
11. Ovčje meso in kozje meso
12. Jajca in perutnina
13. Drugo.

3. Pavšalna izguba dohodka se določi na podlagi podatkov o:

- (a) gospodarskem poročilu za kmetijstvo, na voljo pri Eurostatu za zadnje koledarske leto, ki se konča pred datumom občutne revalorizacije, v zvezi s prvo alineo točke 1(a) ter prvo in drugo alineo točke 1(b);

- (b) proračunskem donosu, ali če teh podatkov ni na voljo, o proračunih, osnutkih proračunov ali predosnutkih proračunov za:
- dohodek v letu iz točke (a) za drugo in tretjo alineo točke 1(a),
 - proračunsko leto, ki se začne med tržnim letom za žita, v katerem je nastopila občutna revalorizacija, za tretjo alineo točke 1(b).

Za uporabo točke 2 v mejnih primerih se pri podatkih iz točke (a) zgoraj upoštevajo ustrezne številke tudi za poprejšnji dve leti.

4. Pomoč iz člena 5(1) Uredbe se obračuna na podlagi podatkov iz prve alinee točke 3(b) te priloge.
-